

**Varnostni list
po 1907/2006/ES, Člen 31**

datum izdaje: 03.06.2017

Številka različice 3

Sprememba: 03.06.2017

ODDELEK 1: Identifikacija snovi/zmesi in družbe/podjetja

· **1.1 Identifikator izdelka**

· **Trgovsko ime: PalaXpress liquid
PalaXpress tekočina**

· **1.2 Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi in odsvetovane uporabe**
Druge relevantne informacije niso na voljo.

· **Uporaba snovi / priprava** Proizvodnja zobnih protez

· **1.3 Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista**

· **Proizvajalec/dobavitelj:**

Kulzer GmbH

Leipziger Straße 2, 63450 Hanau (Germany)

Tel.: +49 (0)800 4372522

· **Področje/oddelek za informacije:** E-Mail: msds@kulzer-dental.com

· **1.4 Telefonska številka za nujne primere:**

Emergency CONTACT (24-Hour-Number): +49 (0)6132-84463

ODDELEK 2: Določitev nevarnosti

· **2.1 Razvrstitev snovi ali zmesi**

· **Razvrstitev v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008**

Flam. Liq. 2 H225 Lahko vnetljiva tekočina in hlapi.

Skin Irrit. 2 H315 Povzroča draženje kože.

Skin Sens. 1 H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože.

STOT SE 3 H335 Lahko povzroči draženje dihalnih poti.

· **2.2 Elementi etikete**

· **Označevanje v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008**

Izdelek je razvrščen in označen v smislu Uredbe CLP.

· **Piktogrami za nevarnost**

GHS02 GHS07

· **Opozorilna beseda** Nevarno

· **Komponente, ki določajo nevarnost in jih je treba etiketirati:**

Metil metakrilat

· **Stavki o nevarnosti**

H225 Lahko vnetljiva tekočina in hlapi.

H315 Povzroča draženje kože.

H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože.

H335 Lahko povzroči draženje dihalnih poti.

· **Previdnostni stavki**

P210 Hraniti ločeno od vročine/isker/odprtega ognja/vročih površin. - Kajenje prepovedano.

P241 Uporabiti električno/prezračevalno opremo, opremo za razsvetljavo, odporno proti eksplozijam.

P261 Ne vdihavati prahu/dima/plina/meglice/hlapov/razpršila.

(nadaljevanje na strani 2)

**Varnostni list
po 1907/2006/ES, Člen 31**

datum izdaje: 03.06.2017

Številka različice 3

Sprememba: 03.06.2017

**Trgovsko ime: PalaXpress liquid
PalaXpress tekočina**

P303+P361+P353 **PRI STIKU S KOŽO (ali lasmi):** takoj odstraniti/sleči vsa kontaminirana oblačila. Izprati kožo z vodo/prho. (nadaljevanje od strani 1)

P321 **Posebno zdravljenje (glejte na tej etiketi).**
P405 **Hraniti zaklenjeno.**

- **2.3 Druge nevarnosti -**
- **Rezultati ocene PBT in vPvB**
- **PBT:** Ni uporaben.
- **vPvB:** Ni uporaben.

ODDELEK 3: Sestava/podatki o sestavinah

- **3.2 Kemijska karakteristika: Zmesi**
- **Opis:** Mešano: sestoji iz v nadaljevanju navedenih snovi.

· **Nevarne sestavine:**

CAS: 80-62-6 Reg.nr.: 01-2119452498-28-0000	Metil metakrilat Flam. Liq. 2, H225; Skin Irrit. 2, H315; Skin Sens. 1, H317; STOT SE 3, H335	> 90%
CAS: 2082-81-7 Reg.nr.: 02-2119849716-25	tetramethylene dimethacrylate Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H335	5-10%
CAS: 5137-55-3	methyltrioctylammonium chloride Acute Tox. 3, H301; Skin Corr. 1B, H314; Aquatic Acute 1, H400; Aquatic Chronic 1, H410	< 1%

- **Dodatni napotki:** Besedilo k navedenim napotkom za nevarnosti je razvidno iz 16. poglavja.

ODDELEK 4: Ukrepi za prvo pomoč

- **4.1 Opis ukrepov za prvo pomoč**
- **v primeru vdihavanja:** Dovajanje svežega zraka, v primeru težav iti k zdravniku.
- **če pride v stik s kožo:** Takoj sprati z vodo in milom in dobro izplakniti.
- **če pride v stik z očmi:** Oči z odprto očesno režo več minut izpirati pod tekočo vodo.
- **če snov zaužijerno:**
Izprati usta in piti obilo vode.
Pri trajajočih težavah se posvetovati z zdravnikom.
- **4.2 Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli**
Druge relevantne informacije niso na voljo.
- **4.3 Navedba kakršne koli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja**
Druge relevantne informacije niso na voljo.

ODDELEK 5: Protipožarni ukrepi

- **5.1 Sredstva za gašenje**
- **Ustrezna sredstva za gašenje:** CO₂, pesek, gasilni prah. Ne uporabljati vode.
- **Iz varnostnih razlogov neustrezna sredstva za gašenje:**
Voda
Voda v polnem curku

(nadaljevanje na strani 3)
SLO

**Varnostni list
po 1907/2006/ES, Člen 31**

datum izdaje: 03.06.2017

Številka različice 3

Sprememba: 03.06.2017

**Trgovsko ime: PalaXpress liquid
PalaXpress tekočina**

(nadaljevanje od strani 2)

- **5.2 Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo ali zmesjo**
Lahko tvori eksplozivne zmesi plin-zrak.
Pri segrevanju ali v primeru požara možno tvorjenje strupenih plinov.
- **5.3 Nasvet za gasilce**
 - **Posebna zaščitna oprema:** Posebni ukrepi niso potrebni.
 - **Drugi podatki -**

ODDELEK 6: Ukrepi ob nenamernih izpustih

- **6.1 Osebni varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili**
Nositi zaščitno opremo. Zavarovati nezaščitene ljudi.
- **6.2 Okoljevarstveni ukrepi:** Preprečiti, da pronica v kanalizacijo, jame in kleti.
- **6.3 Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje:**
Pobрати z materialom, ki veže nase tekočino (pesek, kremenka, snov ki veže kislino, snov ki veže vse snovi, žaganje).
- **6.4 Sklicevanje na druge oddelke**
Za informacije glede osebne zaščitne opreme glej poglavje 8.
Za informacije glede varnega postopanja glej poglavje 7.
-

ODDELEK 7: Ravnanje in skladiščenje

- **7.1 Varnostni ukrepi za varno ravnanje Posode imeti tesno zaprte.**
 - **Napotki za zaščito proti požaru in eksploziji:**
Zavarovati pred viri vžiga - ne kaditi.
Ukreniti potrebno za preprečitev elektrostatičnega naboja.
- **7.2 Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdržljivostjo**
 - **Skladiščenje:**
 - **Zahteva po skladiščnih prostorih in posodah:** Hraniti na hladnem.
 - **Napotki za skupno skladiščenje:** ni potrebno
 - **Drugi podatki glede pogojev skladiščenja:**
Posodo imeti zaprto.
V dobro zaprti posodi hraniti na hladnem in suhem.
- **7.3 Posebne končne uporabe** Druge relevantne informacije niso na voljo.

ODDELEK 8: Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita

- **Dodatni napotki za razvoj tehnične opreme:** Ni drugih podatkov, glej točko 7.
- **8.1 Parametri nadzora**

· **Sestavine z mejnimi vrednostmi, ki jih je treba upoštevati in nadzorovati na delovnem mestu:**

80-62-6 Metil metakrilat

MV (SLO)	210 mg/m ³ , 50 ppm Y
MAK (D)	210 mg/m ³ , 50 ppm Y; DFG

(nadaljevanje na strani 4)

Varnostni list
po 1907/2006/ES, Člen 31

datum izdaje: 03.06.2017

Številka različice 3

Sprememba: 03.06.2017

Trgovsko ime: PalaXpress liquid
PalaXpress tekočina

(nadaljevanje od strani 3)

PEL (USA)	410 mg/m ³ , 100 ppm
REL (USA)	410 mg/m ³ , 100 ppm
TLV (USA)	trenutna vrednost: 410 mg/m ³ , 100 ppm dolgoročna vrednost: 205 mg/m ³ , 50 ppm SEN

· **DNEL**

80-62-6 Metil metakrilat

dermalen	worker industr., l.te., syst.	74,3 mg/Kg/d (human)
inhalativen	worker industr., l.te., syst.	210 mg/m ³ (human)

· **PNEC**

80-62-6 Metil metakrilat

freshwater	0,94 mg/l (aqua)
------------	------------------

· **Dodatni napotki:** Za osnovo so služili ob sestavljanju veljavni seznamei.

· **8.2 Nadzor izpostavljenosti**

· **Osebna zaščitna oprema:**

· **Splošni varnostni in sanitarni ukrepi:**

Ne hraniti v bližini živil, pijač in krmil.
Umazana, prepojena oblačila takoj sleči.
Umiti si roke pred odmorom in ob koncu dela.
Izoginiti se stiku z očmi in kožo.

· **Zaščita dihal:**

Pri obremenitvi za krajši čas ali v manjši meri lahka dihalna naobrazna maska (s filtrom); ob intenzivnem oz. daljšem izpostavljanju uporabiti dihalni aparat, ki je neodvisen od krožečega zraka.

· **Zaščita rok:**

Material, iz katerega so rokavice narejene, mora biti neprepusten in odporen proti produktu / snovi / pripravku.

Material za rokavice izberite z upoštevanjem prebojnega časa, stopnje propustnosti in degradacije.

Rokavice iz gume.

Rokavice / obstojne v topilu.

Pred vsako uporabo preverite stanje zaščitnih rokavic.

recommended

· **Material za rokavice**

Izbira ustrezne rokavice ni odvisna le od materiala, temveč tudi od mnogih drugih lastnosti, zato se rokavice različnih proizvajalcev razlikujejo. Ker predstavlja produkt pripravek iz več snovi, obstojnosti materiala rokavic ni mogoče predvideti. Zato morate vsake rokavice pregledati, preden jih uporabite.

· **Čas prodiranja skozi material za rokavice**

Natančen prebojni čas, ki ga morate upoštevati, lahko izveste pri proizvajalcu zaščitnih rokavic.

· **Za trajni kontakt, ki traja največ 15 minut, primerne rokavice iz naslednjih materialov:**

Butilkavč

Nitrilkavčuk

· **Zaščita oči:** Zaščitna očala, ki dobro tesnijo (nepropustna).

(nadaljevanje na strani 5)

Varnostni list
po 1907/2006/ES, Člen 31

datum izdaje: 03.06.2017

Številka različice 3

Sprememba: 03.06.2017

Trgovsko ime: PalaXpress liquid
PalaXpress tekočina

· **Ščitnik za telo:** Lahka zaščitna obleka.

(nadaljevanje od strani 4)

ODDELEK 9: Fizikalne in kemijske lastnosti

· **9.1 Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih**

· **Splošne navedbe**

· **Videz:**

· **Oblika:**

tekoč

· **Barva:**

brezbarven

· **Vonj:**

podoben estru
karakterističen

· **Mejne vrednosti vonja:**

Ni določen.

· **Vrednost pH**

Ni določen.

· **Sprememba stanja**

· **Tališče/območje taljenja:**

ni določen

· **Vrelišče/območje vretja:**

100 °C

· **Vnetišče:**

10 °C

· **Vnetljivost (trdo, plinasto stanje):**

Ni uporaben.

· **Temperatura vnetišča:**

430,0 °C

· **Temperatura razgradnje:**

Ni določen.

· **Samovžig:**

Proizvod ni samovnetljiv.

· **Nevarnost eksplozije:**

Proizvod ni eksploziven, vendar je možno tvorjenje
eksplozivnih zmesi pare ali zraka.

· **Meje eksplozije:**

· **spodnja:**

2,1 Vol %

· **zgornja:**

12,5 Vol %

· **Parni tlak pri 20 °C:**

47 hPa

· **Gostota pri 20 °C:**

0,950 g/cm³

· **Relativna gostota**

Ni določen.

· **Gostota hlapov**

Ni določen.

· **Hitrost izparevanja**

Ni določen.

· **Topnost v / se meša s/z**

· **voda:**

se ne oz. malo meša

· **Razdelitveni koeficient (n-oktanol/voda):** Ni določen.

· **Viskoznost:**

· **dinamična pri 20 °C**

1 mPas

· **kinematična:**

Ni določen.

· **Vsebnost topila:**

· **voda:**

0,1 %

(nadaljevanje na strani 6)

**Varnostni list
po 1907/2006/ES, Člen 31**

datum izdaje: 03.06.2017

Številka različice 3

Sprememba: 03.06.2017

**Trgovsko ime: PalaXpress liquid
PalaXpress tekočina**

(nadaljevanje od strani 5)

- Vsebnost trdih teles: 0,3 %
- 9.2 Drugi podatki Druge relevantne informacije niso na voljo.

ODDELEK 10: Obstočnost in reaktivnost

- 10.1 Reaktivnost Druge relevantne informacije niso na voljo.
- 10.2 Kemijska stabilnost
 - Termična razgradnja / pogoji, ki jih je treba preprečiti:
Pri skladiščenju in postopanju v skladu z navodili se ne razgradi.
- 10.3 Možnost poteka nevarnih reakcij Nevarne reakcije niso znane.
- 10.4 Pogoji, ki se jim je treba izogniti Druge relevantne informacije niso na voljo.
- 10.5 Nezdružljivi materiali: Druge relevantne informacije niso na voljo.
- 10.6 Nevarni produkti razgradnje: Nevarni razkrojni produkti niso znani.
 - Drugi podatki:
Ob upoštevanju predpisane koncentracije pri uporabi ne obstaja nevarnost tvorjenja stabilnih emulzij.

ODDELEK 11: Toksikološki podatki

- 11.1 Podatki o toksikoloških učinkih
 - Akutna strupenost Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.

- Pomembne LD/LC50 vrednosti razvrščanja:

80-62-6 Metil metakrilat

oralen	LD50	>5000 mg/kg (rat)
dermalen	LD50	>5000 mg/kg (rab)
inhalativen	LC50/4 h	29,8 mg/l (rat)

2082-81-7 tetramethylene dimethacrylate

oralen	LD50	10120 mg/kg (rat)
--------	------	-------------------

5137-55-3 methyltriocylammonium chloride

oralen	LD50	223 mg/kg (rat)
--------	------	-----------------

- Primarno draženje:
 - Jedkost za kožo/draženje kože
Povzroča draženje kože.
 - Resne okvare oči/draženje
Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- Preobčutljivost pri vdihavanju in preobčutljivost kože
Lahko povzroči alergijski odziv kože.
- Učinki CMR (rakotvornost, mutagenost in strupenost za razmnoževanje)
 - Mutagenost za zarodne celice
Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
 - Rakotvornost Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
 - Strupenost za razmnoževanje
Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- STOT – enkratna izpostavljenost
Lahko povzroči draženje dihalnih poti.

(nadaljevanje na strani 7)

**Varnostni list
po 1907/2006/ES, Člen 31**

datum izdaje: 03.06.2017

Številka različice 3

Sprememba: 03.06.2017

**Trgovsko ime: PalaXpress liquid
PalaXpress tekočina**

(nadaljevanje od strani 6)

- **STOT – ponavljajoča se izpostavljenost**
Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- **Nevarnost pri vdihavanju**
Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.

ODDELEK 12: Ekološki podatki

- **12.1 Strupenost**
 - **Toksičnost vode:** Druge relevantne informacije niso na voljo.
- **12.2 Obstoynost in razgradljivost** Druge relevantne informacije niso na voljo.
- **12.3 Zmožnost kopičenja v organizmih** Druge relevantne informacije niso na voljo.
- **12.4 Mobilnost v tleh** Druge relevantne informacije niso na voljo.
 - **Drugi ekološki napotki:**
 - **Splošni napotki:**
Ne dopustiti, da v nerazredčenem stanju oz. v večjih količinah odteče v podtalnico, v vodotoke ali v kanalizacijo.
- **12.5 Rezultati ocene PBT in vPvB**
 - **PBT:** Ni uporaben.
 - **vPvB:** Ni uporaben.
- **12.6 Drugi škodljivi učinki** Druge relevantne informacije niso na voljo.

ODDELEK 13: Odstranjevanje

- **13.1 Metode ravnanja z odpadki**
 - **Priporočilo:**
Se ne sme odlagati skupaj z gospodinjskimi odpadki. Ne dopustiti, da odteče v kanalizacijo. Male količine se lahko z drugimi komponentami v sistemu medseboj mešajo in tako strujejo. Te lahko vržemo v smeti. Večje količine po predpisih držav spadajo med posebne odpadke.
- **Klasifikacijski seznam odpadkov**

18 01 06	kemikalije, ki vsebujejo nevarne snovi
----------	--
- **Neočiščena embalaža:**
 - **Priporočilo:** Odlaganje odpadnih snovi v skladu z uradnimi predpisi.

ODDELEK 14: Podatki o prevozu

- **14.1 Številka ZN**
 - **ADR, IMDG, IATA** 1247
- **14.2 Pravilno odpremno ime ZN**
 - **ADR** 1247 METILMETAKRILAT, MONOMER, STABILIZIRAN, raztopina
 - **IMDG, IATA** METHYL METHACRYLATE MONOMER, STABILIZED, solution

(nadaljevanje na strani 8)

Varnostni list
po 1907/2006/ES, Člen 31

datum izdaje: 03.06.2017

Številka različice 3

Sprememba: 03.06.2017

Trgovsko ime: PalaXpress liquid
PalaXpress tekočina

(nadaljevanje od strani 7)

· **14.3 Razredi nevarnosti prevoza**

· **ADR**

· **Kategorija** 3 (F1) Vnetljive tekočine
· **Listek za nevarnost** 3

· **IMDG, IATA**

· **Class** 3 Vnetljive tekočine
· **Label** 3

· **14.4 Skupina embalaže**

· **ADR, IMDG, IATA** II

· **14.5 Nevarnosti za okolje:**

· **Marine pollutant:** Ne

· **14.6 Posebni previdnostni ukrepi za uporabnika** Pozor: Vnetljive tekočine

· **Številka-oznake nevarne snovi (zgornja na oranžni tablici):** 339
· **EMS-številka:** F-E, S-D

· **14.7 Prevoz v razsutem stanju v skladu s Prilogo II k MARPOL in Kodeksom IBC**

Ni uporaben.

· **Transport/drugi podatki:**

-

· **UN "model regulation":**

UN1247, METILMETAKRILAT, MONOMER, STABILIZIRAN, raztopina, 3, II

ODDELEK 15: Zakonsko predpisani podatki

· **15.1 Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov ali zmes**

· **Direktiva 2012/18/EU**

- **Količina za razvrstitev (v tonah) za uporabo zahtev za organizacije nižje stopnje** 5.000 t
- **Količina za razvrstitev (v tonah) za uporabo zahtev za organizacije višje stopnje** 50.000 t
- **Uredba (ES) št. 1907/2006 PRILOGA XVII Pogoji omejitve:** 3

· **15.2 Ocena kemijske varnosti:** Ocena kemijske varnosti ni bila izvedena.

SLO

(nadaljevanje na strani 9)

**Varnostni list
po 1907/2006/ES, Člen 31**

datum izdaje: 03.06.2017

Številka različice 3

Sprememba: 03.06.2017

**Trgovsko ime: PalaXpress liquid
PalaXpress tekočina**

(nadaljevanje od strani 8)

ODDELEK 16: Drugi podatki

Podatki se opirajo na današnje stanje našega znanja, vendar ne predstavljajo nikakršnega zagotovila glede lastnosti proizvoda in niso osnova za nikakršno pogodbeno pravno razmerje.

Relevantne norme

H225 Lahko vnetljiva tekočina in hlapi.

H301 Strupeno pri zaužitju.

H314 Povzročča hude opekline kože in poškodbe oči.

H315 Povzročča draženje kože.

H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože.

H319 Povzročča hudo draženje oči.

H335 Lahko povzroči draženje dihalnih poti.

H400 Zelo strupeno za vodne organizme.

H410 Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.

Okrajšave in akronimi:

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Flam. Liq. 2: Vnetljive tekočine – Kategorija 2

Acute Tox. 3: Akutna strupenost – Kategorija 3

Skin Corr. 1B: Jedkost za kožo/draženje kože – Kategorija 1B

Skin Irrit. 2: Jedkost za kožo/draženje kože – Kategorija 2

Eye Irrit. 2: Huda poškodba oči/draženje oči – Kategorija 2

Skin Sens. 1: Preobčutljivost kože – Kategorija 1

STOT SE 3: Specifična strupenost za ciljne organe (enkratna izpostavljenost) – Kategorija 3

Aquatic Acute 1: Nevarno za vodno okolje - akutna nevarnost za vodno okolje – Kategorija 1

Aquatic Chronic 1: Nevarno za vodno okolje - dolgotrajna nevarnost za vodno okolje – Kategorija 1

*** Podatki glede na prejšnjo verzijo spremenjeni**